

Αρχική σελίδα>Νομοθεσία και νομολογία>Εθνική νομοθεσία

Εθνική νομοθεσία

Τσεχία

Η παρούσα σελίδα παρέχει πληροφορίες σχετικά με την έννομη τάξη της Τσεχικής Δημοκρατίας καθώς και επισκόπηση της νομοθεσίας της.

Πηγές δικαίου

Το τσεχικό δίκαιο, το οποίο αποτελεί τμήμα του δικαϊκού συστήματος της ηπειρωτικής Ευρώπης, θεμελιώνεται στο γραπτό δίκαιο και περιλαμβάνει νόμους και άλλες νομοθετικές πράξεις, τις θεσπισμένες διεθνείς συνθήκες που έχουν κυρωθεί από το Τσεχικό Κοινοβούλιο [Parlament ČR] και τις αποφάσεις του Συνταγματικού δικαστηρίου [Ústavní soud] με τις οποίες ακυρώνεται το σύνολο ή μέρος νομοθετικής διάταξης.

Είδη νομικών πράξεων - περιγραφή

Η έννομη τάξη της Τσεχικής Δημοκρατίας απαρτίζεται από το σύνολο της τσεχικής νομοθεσίας και τις συναφείς πράξεις.

Το σημαντικότερο νομοθετικό μέσο είναι οι **νόμοι** [zákon], δηλ. σύνολα κανόνων συμπεριφοράς που διέπουν τις κύριες εκφάνσεις της ζωής των ατόμων και της κοινωνίας. Γενικότεροι νόμοι, γνωστοί ως **κώδικες** [zákoníky] διέπουν έναν ολόκληρο τομέα του δικαίου και θεσπίζουν λεπτομερείς διατάξεις κατά συστηματικό τρόπο. Οι νόμοι που καλύπτουν έναν ολόκληρο τομέα δικονομικού δικαίου και θεσπίζουν λεπτομερείς δικονομικές διατάξεις αποκαλούνται **κανόνες διαδικασίας** (řády). Οι νόμοι που αφορούν τα σημαντικότερα κρατικά θέματα ή τα δικαιώματα του πολίτη και του ανθρώπου (συμπεριλαμβανομένου του Συντάγματος της Τσεχικής Δημοκρατίας και του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και Ελευθεριών) είναι γνωστοί ως **συνταγματικοί νόμοι** [ústavní zákon] και εγκρίνονται με ειδική διαδικασία.

Οι νόμοι συμπληρώνονται από εκτελεστικούς κανονισμούς: **κυβερνητικοί κανονισμοί, διατάγματα υπουργείων ή οργανισμών της κεντρικής διοίκησης και διατάγματα των οργανισμών περιφερειακής αυτοδιοίκησης.**

Το τσεχικό δίκαιο περιλαμβάνει επίσης τις **διεθνείς συμφωνίες** που έχουν κυρωθεί από το Κοινοβούλιο και συνεπώς δεσμεύουν την Τσεχική Δημοκρατία. Οι διεθνείς συμφωνίες υπερισχύουν της λοιπής νομοθεσίας στον βαθμό που μια διεθνής συμφωνία υπερισχύει εθνικού νόμου, εάν υπάρχει απόκλιση μεταξύ των δύο.

Εκτός από τα προαναφερθέντα είδη νομοθεσίας, στην Τσεχική Δημοκρατία εφαρμόζεται και το **ευρωπαϊκό δίκαιο**, όπως και στα άλλα κράτη μέλη, από την προσχώρησή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το έθιμο δεν είναι πηγή δικαίου στην Τσεχική Δημοκρατία. Σε ορισμένες περιπτώσεις, εντούτοις, το έθιμο λαμβάνεται υπόψη στο πλαίσιο ορισμένων τομέων ή νομικών αρχών. Ο νόμος διευκρινίζει πότε συμβαίνει αυτό και τα δικαστήρια μπορούν να επιβάλουν τις εν λόγω διατάξεις. Συνεπώς, η επικρατούσα άποψη είναι ότι η πηγή δικαίου δεν είναι η ίδια η νομική αρχή ή το έθιμο, αλλά ο νόμος που το μνημονεύει.

Ούτε οι δικαστικές αποφάσεις είναι πηγές δικαίου. Από την άλλη πλευρά, το δικαστήριο δεν μπορεί να αρνηθεί την έκδοση απόφασης επειδή ο νόμος έχει κενά ή είναι ασαφής. Συχνά, το δικαστήριο πρέπει να δώσει την ερμηνεία του για το θέμα, στην οποία στη συνέχεια θα βασιστούν σε μεγάλο βαθμό οι αποφάσεις άλλων δικαστηρίων, δημιουργώντας έτσι *de facto* νομικό προηγούμενο. Αν η απόφαση δημοσιευθεί στη *Sbírka soudních rozhodnutí a stanovisek* (Συλλογή δικαστικών αποφάσεων και γνωμοδοτήσεων), όπου δημοσιεύονται γενικά οι αποφάσεις των ανώτερων δικαστηρίων, θεωρείται εν τοις πράγμασι πηγή δικαίου, ακόμα και αν επισήμως δεν συμβαίνει το ίδιο.

Η ιεράρχηση των κανόνων δικαίου

Η έννομη τάξη της Τσεχικής Δημοκρατίας έχει ιεραρχική διάρθρωση. Στην κορυφή της ιεραρχίας βρίσκεται το Σύνταγμα και οι υπόλοιποι συνταγματικοί νόμοι, που έχουν την ανώτατη νομική ισχύ και μπορούν να τροποποιηθούν μόνο με άλλο συνταγματικό νόμο. Ακολουθούν οι κανονικοί νόμοι, οι οποίοι αποτελούν τη βάση για τους εκτελεστικούς κανονισμούς που έχουν το μικρότερο βάρος. Οι διατάξεις που έχουν μικρότερο βάρος πρέπει να είναι σύμφωνες με τις ιεραρχικά υπέρτερες διατάξεις. Η νομοθεσία μπορεί να καταργηθεί ή να τροποποιηθεί μόνο με διατάξεις που έχουν το ίδιο ή μεγαλύτερο βάρος. Οι **διεθνείς συμφωνίες** επέχουν ειδική θέση. Όπως προαναφέρθηκε, αποτελούν μέρος της έννομης τάξης και έχουν το προβάδισμα ακόμα και έναντι συνταγματικού νόμου, σε περίπτωση σύγκρουσης.

Η **νομοθεσία που βασίζεται σε νόμους** – κανονισμοί της κυβέρνησης, αποφάσεις γενικής κανονιστικής φύσεως του Προέδρου της Δημοκρατίας (όπως οι αποφάσεις με τις οποίες δίδεται αμνηστία), νομοθετικές διατάξεις υπουργείων και άλλων κεντρικών και τοπικών κυβερνητικών αρχών, διατάγματα που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση από περιφερειακές και δημοτικές αρχές. Οι εν λόγω διατάξεις πρέπει να εκδίδονται βάσει και εντός των ορίων νόμου, στο πλαίσιο σύννομης εξουσιοδότησης.

Όσον αφορά το **ευρωπαϊκό δίκαιο**, η ευρωπαϊκή αρχή της υπεροχής του κοινοτικού δικαίου εφαρμόζεται όπως και στα υπόλοιπα κράτη μέλη. Σύμφωνα με την αρχή αυτή, η ευρωπαϊκή νομοθεσία υπερισχύει σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ του ευρωπαϊκού δικαίου και του εθνικού δικαίου κράτους μέλους (νόμων, διαταγμάτων κ.λπ.). Αυτό ισχύει τόσο σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ του εθνικού δικαίου και του πρωτογενούς κοινοτικού δικαίου (των Συνθηκών) όσο και μεταξύ του εθνικού δικαίου και του παράγωγου κοινοτικού δικαίου (κανονισμών, οδηγιών, κ.λπ.). Σύμφωνα με την κρατούσα ερμηνεία του νόμου, στον κανόνα αυτό υπόκεινται ακόμα και οι ανώτερες εθνικές νομοθετικές πράξεις – το ευρωπαϊκό δίκαιο υπερισχύει ακόμα και του συντάγματος και των συνταγματικών νόμων των κρατών μελών.

Για να καταστούν οι δεσμευτικές για την Τσεχική Δημοκρατία διεθνείς συμφωνίες τμήμα του δικαίου της, πρέπει να κυρωθούν από το Κοινοβούλιο, υπό την προϋπόθεση να μην προβλέπεται από συνταγματικό νόμο ότι η συμφωνία πρέπει να κυρωθεί με δημοψήφισμα. Οι διεθνείς συμφωνίες κυρώνονται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Μετά την κύρωση, το τσεχικό κείμενο της συμφωνίας δημοσιεύεται στην *Sbírka mezinárodních smluv* (Συλλογή διεθνών συμφωνιών).

Θεσμικό πλαίσιο

Όργανα αρμόδια για τη θέσπιση νομοθεσίας

Η νομοθετική εξουσία στην Τσεχική Δημοκρατία ασκείται από το κοινοβούλιο το οποίο αποτελείται από δύο σώματα:

τη Βουλή (200 βουλευτές) και

τη Γερουσία (81 γεροισιαστές).

Η νομοθετική διαδικασία

Η θέσπιση νομοθεσίας ή νομοθετική διαδικασία αρχίζει με το δικαίωμα πρωτοβουλίας. Μεμονωμένοι βουλευτές ή ομάδες βουλευτών, η Γερουσία, η κυβέρνηση και οι περιφερειακές αρχές έχουν το δικαίωμα να προτείνουν νέους νόμους ή τροποποιήσεις των υπαρχόντων νόμων. Μόνον η κυβέρνηση μπορεί να προτείνει νόμους που αφορούν τον κρατικό προϋπολογισμό ή το κλείσιμο των εθνικών λογαριασμών, ενώ μόνον η Βουλή μπορεί να ψηφίσει

αυτούς τους νόμους. Ωστόσο, η κυβέρνηση έχει το δικαίωμα να εκφέρει γνώμη για οποιοδήποτε νομοσχέδιο. Η Βουλή πρώτα συζητεί και, εφόσον είναι απαραίτητο, τροποποιεί το νομοσχέδιο σε τρεις διαδοχικές αναγνώσεις.

Για την έγκριση νόμου απαιτείται απλή πλειοψηφία των παρόντων βουλευτών. Ο Πρόεδρος της Βουλής αποστέλλει στη συνέχεια το εγκεκριμένο νομοσχέδιο στη Γερουσία το συντομότερο δυνατόν και η Γερουσία πρέπει να το συζητήσει σε 30 μόνον ημέρες – σε αντίθεση με τις συχνά μακροχρόνιες συζητήσεις στη Βουλή που είναι δυνατό να διαρκέσουν μήνες. Μέχρι την πάροδο της προθεσμίας αυτής, η Γερουσία πρέπει να εγκρίνει ή να απορρίψει το νομοσχέδιο ή να το επιστρέψει τροποποιημένο στη Βουλή. Μπορεί επίσης να αποφασίσει να μην συζητήσει καθόλου το νομοσχέδιο. Αν η Γερουσία εγκρίνει το νομοσχέδιο, αποφασίσει να μην το συζητήσει ή δεν εκφράσει γνώμη μέχρι τη λήξη της προθεσμίας, το νομοσχέδιο θεωρείται ότι εγκρίθηκε και αποστέλλεται στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για υπογραφή. Αν η Γερουσία απορρίψει το νομοσχέδιο, τίθεται και πάλι σε ψηφοφορία στη Βουλή. Το νομοσχέδιο εγκρίνεται αν υπερψηφιστεί από απλή πλειοψηφία της Βουλής. Αν η Γερουσία επιστρέψει το νομοσχέδιο τροποποιημένο στη Βουλή, η Βουλή θέτει σε ψηφοφορία το κείμενο που έχει εγκριθεί από τη Γερουσία, το οποίο πρέπει να εγκριθεί με απλή πλειοψηφία των βουλευτών. Αν η Βουλή δεν εγκρίνει το τροποποιημένο κείμενο της Γερουσίας, θέτει και πάλι σε ψηφοφορία το αρχικό κείμενο του νομοσχεδίου που είχε αποσταλεί στη Γερουσία. Το νομοσχέδιο εγκρίνεται με απλή πλειοψηφία του συνόλου των βουλευτών (δηλ. αν συγκεντρώσει τουλάχιστον 101 ψήφους). Οι εκλογικοί νόμοι και ορισμένα άλλα είδη νόμων πρέπει να εγκριθούν από τη Βουλή και από τη Γερουσία.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μπορεί να αποφασίσει να μην υπογράψει εγκεκριμένο νομοσχέδιο εντός 15 ημερών από την ημέρα που θα του αποσταλεί και μπορεί να το επιστρέψει στη Βουλή για νέα συζήτηση, αναφέροντας τους λόγους γι' αυτό. Αυτό ονομάζεται προεδρική αρνησικυρία. Η Βουλή μπορεί να ανατρέψει την προεδρική αρνησικυρία με απλή πλειοψηφία των βουλευτών, χωρίς να τροποποιήσει το νομοσχέδιο, οπότε εγκρίνεται. Σε διαφορετική περίπτωση, απορρίπτεται.

Εκτός από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, οι νόμοι υπογράφονται και από τον Πρόεδρο της Βουλής και τον Πρωθυπουργό. Η διαδικασία αυτή είναι καθαρά τυπική.

Εάν διαλυθεί η Βουλή, η Γερουσία μπορεί να θεσπίσει νομοθεσία σε ορισμένους τομείς που απαιτούν άμεση δράση η οποία, σε διαφορετική περίπτωση, θα απαιτούσε τη θέσπιση νόμου. Η κυβέρνηση μπορεί να προτείνει στη Γερουσία μέτρα που πρέπει να εγκριθούν από τη Βουλή στην πρώτη της συνεδρίαση, διαφορετικά παύουν να ισχύουν.

Εξαιρέσει σε αυτή τη νομοθετική διαδικασία αποτελούν οι συνταγματικοί νόμοι. Για να εγκριθούν οι νόμοι αυτοί, πρέπει να υπερψηφιστούν από πλειοψηφία τριών πέμπτων όλων των βουλευτών (ειδική πλειοψηφία) και τριών πέμπτων των παρόντων γερουσιαστών και όχι από απλή πλειοψηφία (το ήμισυ) όλων των παρόντων μελών του Κοινοβουλίου, όπως απαιτείται για τους απλούς νόμους. Οι συνταγματικοί νόμοι μπορούν να τροποποιηθούν ή να επεκταθούν μόνο με νέο συνταγματικό νόμο (δηλ. εάν διαλυθεί η Βουλή, δεν μπορούν να τροποποιηθούν με νομοθεσία που εγκρίνεται από τη Γερουσία) και δεν υπόκεινται σε προεδρική αρνησικυρία.

Τα υπουργεία, άλλοι διοικητικοί φορείς και όργανα της περιφερειακής αυτοδιοίκησης μπορούν να εκδίδουν λεπτομερείς εκτελεστικούς κανόνες (κανονισμούς και διατάγματα) εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων τους.

Ισχύς της νομοθεσίας

Πριν τεθεί σε εφαρμογή, η νομοθεσία πρέπει να δημοσιευθεί. Οι συνταγματικοί νόμοι, οι νόμοι και άλλες νομοθετικές διατάξεις (κυβερνητικοί κανονισμοί, υπουργικά διατάγματα κ.λπ.) δημοσιεύονται στη *Sbírka zákonů* (Συλλογή νόμων) που εκδίδει το Υπουργείο Εσωτερικών. Η νομοθετική πράξη αρχίζει να ισχύει και καθίσταται μέρος του τσεχικού δικαίου την ημέρα δημοσίευσής της στη *Sbírka zákonů*. Στη Συλλογή αναφέρεται επίσης η ημερομηνία από την οποία παράγει αποτελέσματα κάθε νομοθετική πράξη, δηλαδή η ημερομηνία από την οποία όλοι είναι υποχρεωμένοι να συμμορφώνονται με αυτή. Αν δεν ορίζεται μεταγενέστερη ημερομηνία, η νομοθεσία αρχίζει να ισχύει δεκαπέντε ημέρες μετά τη δημοσίευσή της. Σε περιπτώσεις υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος, η νομοθεσία μπορεί να αρχίσει να ισχύει νωρίτερα, αλλά όχι πριν την ημερομηνία δημοσίευσης. Έτσι, η ημερομηνία από την οποία η νομοθετική πράξη αρχίζει να παράγει αποτελέσματα μπορεί να είναι η ίδια με την ημερομηνία έναρξης ισχύος της, αλλά δεν μπορεί να αρχίσει να παράγει αποτελέσματα πριν τεθεί σε ισχύ. Οι νομοθετικές πράξεις που εγκρίνονται από τη Γερουσία δημοσιεύονται στη *Sbírka zákonů*, ακριβώς όπως και οι νόμοι. Οι κυρωθείσες διεθνείς συμφωνίες δημοσιεύονται στη *Sbírka mezinárodních smluv* (Συλλογή διεθνών συμφωνιών). Η περιφερειακή νομοθεσία δημοσιεύεται σε επίσημες εφημερίδες, ενώ η δημοτική νομοθεσία αναρτάται στον επίσημο πίνακα ανακοινώσεων του δημοτικού συμβουλίου επί 15 ημέρες και, στη συνέχεια, δημοσιεύεται με τον τρόπο που χρησιμοποιείται συνήθως στον συγκεκριμένο τόπο.

Αν οι νόμοι ή συγκεκριμένες διατάξεις τους συγκρούονται με τη συνταγματική τάξη ή αν άλλες νομοθετικές πράξεις ή συγκεκριμένες διατάξεις τους συγκρούονται με τη συνταγματική τάξη ή με νόμο, το Συνταγματικό Δικαστήριο κρίνει αν η πράξη ή η διάταξη πρέπει να καταργηθούν.

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. το κείμενο του Συντάγματος: [Ústava](#).

Νομική βάση δεδομένων

Η νομική βάση δεδομένων τηρείται από το υπουργείο Εσωτερικών της Τσεχικής Δημοκρατίας και αποτελεί ιδιοκτησία του. Περιέχει τις ακόλουθες πληροφορίες:

τμήμα του επίσημου δικτυακού τόπου του Υπουργείου Εσωτερικών ([Ministerstvo vnitra](#)) είναι αφιερωμένο στη νομοθεσία ([legislativa](#)). Περιέχει ηλεκτρονικά αντίγραφα (σε μορφή PDF) της Συλλογής νόμων ([Sbírka zákonů](#)) και της Συλλογής διεθνών συμφωνιών ([Sbírka mezinárodních smluv](#)) (τμήμα της επίσημης εφημερίδας). Ο δικτυακός τόπος δεν έχει επίσημο καθεστώς ούτε νομική ισχύ. Μόνο το κείμενο της Συλλογής νόμων σε έντυπη μορφή είναι αυθεντικό. Το κοινό έχει πρόσβαση στον δικτυακό τόπο, ενώ και για τις πληροφορίες που χρειάζεται μπορεί να προβαίνει σε αναζητήσεις στο πλήρες κείμενο εγγράφων και σε μεταδεδομένα.

Η ενότητα «Νόμοι» ([Sekce zákony](#)) της διαδικτυακής πύλης της τσεχικής κυβέρνησης ([Portál veřejné správy České republiky](#)) περιέχει το πλήρες, επικαιροποιημένο κείμενο των νόμων και των εκτελεστικών κανονισμών. Ο δικτυακός τόπος δεν έχει επίσημο καθεστώς ούτε νομική ισχύ. Το κοινό μπορεί να προβαίνει σε αναζητήσεις πλήρους κειμένου και σε αναζητήσεις με βάση το όνομα και τον αριθμό των εγγράφων στη βάση δεδομένων.

Το σύστημα πληροφοριών [ISAP](#) παρέχει πρόσβαση στις βάσεις δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την εκχώρηση συντονιστικών ρόλων στα έγγραφα του Συμβουλίου, καθώς και στις νομοθετικές πράξεις που δημοσιεύονται στην επίσημη εφημερίδα της ΕΕ. Παρακολουθεί επίσης την διαδικασία εφαρμογής, την εθνική νομοθετική διαδικασία και τις διαδικασίες επί παραβάσει. Η βάση δεδομένων περιλαμβάνει ηλεκτρονικό αρχείο εθνικών θέσεων, εγγράφων εργασίας, πινάκων αντιστοιχίας κ.ο.κ.

Νομολογία

Στην Τσεχική Δημοκρατία δεν υπάρχει συγκεκριμένη επίσημη ή ιδιωτική συλλογή που να δημοσιεύει συστηματικά τις θεμελιώδεις αποφάσεις όλων των τσεχικών δικαστηρίων, δηλ. τις αποφάσεις του Συνταγματικού Δικαστηρίου και των τακτικών δικαστηρίων που μπορεί να έχουν γενικότερες επιπτώσεις. Οι κρίσεις του Συνταγματικού Δικαστηρίου δημοσιεύονται στη *Sbírka nálezu a usnesení Ústavního soudu* (Συλλογή αποφάσεων και ψηφισμάτων του Συνταγματικού Δικαστηρίου) που εκδίδει ο εκδοτικός οίκος C. H. Beck στην Πράγα. Όσον αφορά τις αποφάσεις των τακτικών δικαστηρίων, μόνον επιλεγμένα αποσπάσματα των ανώτατων δικαστηρίων, δηλ. του Ανώτατου Δικαστηρίου και του Ανώτατου Διοικητικού Δικαστηρίου δημοσιεύονται συστηματικά. Οι επιλεγμένες αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστηρίου και οι γνωμοδοτήσεις του, σκοπός των οποίων είναι η παγίωση της νομολογίας των κατώτερων τακτικών πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων δημοσιεύονται στη *Sbírka soudních rozhodnutí a stanovisek* (Συλλογή δικαστικών αποφάσεων και γνωμοδοτήσεων) που εκδίδεται από τον εκδοτικό οίκο LexisNexis στην Πράγα. Επιλεγμένες αποφάσεις και ψηφίσματα του Ανώτατου Διοικητικού Δικαστηρίου δημοσιεύονται

στη *Sbírka rozhodnutí Nejvyššího správního soudu* (Συλλογή αποφάσεων του Ανώτατου Διοικητικού Δικαστηρίου) που εκδίδεται από τον εκδοτικό οίκο ASPI στην Πράγα. Η νομολογία των κατώτερων τακτικών δικαστηρίων δεν δημοσιεύεται συστηματικά. Επιλεγμένες αποφάσεις δημοσιεύονται καμιά φορά σε νομικά περιοδικά.

Μεγάλη πρακτική σημασία έχουν οι επίσημες μηχανές αναζήτησης της νομολογίας του Συνταγματικού Δικαστηρίου και των δύο ανώτατων τακτικών δικαστηρίων, στις οποίες δημοσιεύεται το πλήρες κείμενο των αποφάσεων των δικαστηρίων αυτών. Επιτρέπουν την ηλεκτρονική αναζήτηση στους εξυπηρετητές των διαφόρων κατώτερων τακτικών δικαστηρίων για την ανεύρεση αποσπασμάτων από τη νομολογία τους.

[judikatura Ústavního soudu ČR](#) (νομολογία του Συνταγματικού Δικαστηρίου)

[judikatura Nejvyššího soudu ČR](#) (νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου)

[judikatura Nejvyššího správního soudu](#) (νομολογία του Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου)

Παρέχεται δωρεάν πρόσβαση στις βάσεις δεδομένων;

Η πρόσβαση στη βάση δεδομένων προσφέρεται **δωρεάν**.

Επιλεγμένες εμπορικές βάσεις δεδομένων:

[ASPI](#)

[LEXDATA](#)

[LEXGALAXY](#)

[SAGIT](#)

[TORI](#)

Τελευταία επικαιροποίηση: 16/09/2020

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.